

Agata Pietruszewska
Daria Kurlapska

Dobryj ranok! FESTIWAL KULTURY UKRAIŃSKIEJ W SŁUPSKU

24 sierpnia 1991 r. uchwalono Deklarację Niepodległości Ukrainy. Było to wydarzenie niezwykle istotne dla wszystkich Ukraińców. Również 30 lat później w Słupsku rozpoczęła się pierwsza edycja Festiwalu Kultury Ukraińskiej „Dobryj Ranok”. Pierwsza i – mamy nadzieję – nie ostatnia.

Dlaczego akurat kultura ukraińska? Festiwal kultury ukraińskiej to inicjatywa, która wyszła od pochodzących z Ukrainy wolontariuszek Słupskiego Ośrodka Kultury. SOK w porozumieniu ze Stowarzyszeniem Kulturalny Punkt Zapalny na przestrzeni ostatnich lat angażował się w realizację spotkań z kulturą żydowską, rosyjską, niemiecką czy japońską. Każdorazowo w takich akcjach organizacyjnie wspierali nas wolontariusze. W pewnym momencie dziewczyny same zasugerowały, że konieczne jest zapoczątkowanie w Słupsku także spotkań z kulturą Ukrainy. Potrzeba organizacji tego typu wydarzeń ściśle związana jest ze stopniowym wzrostem liczebności przedstawicieli mniejszości ukraińskiej, zamieszkującej w naszych okolicach. Celem Festiwalu było nie tylko popularyzowanie kultury ukraińskiej, ale także integracja polsko-ukraińskiego społeczeństwa oraz wyrażenie czci i poczucia solidarności z narodem ukraińskim, w tak ważnym czasie, jakim są obchody Dnia Niepodległości Ukrainy.

Wydarzenie to było adresowane zarówno do dzieci, młodzieży, jak i dorosłych. Intensywny program sześciodniowego festiwalu pozwolił na realizację różnorodnych punktów – warsztatów artystycznych, seansów filmowych, spektakli teatralnych oraz imprezy plenerowej, dzięki którym uczestnicy mieli możliwość przeżycia niesamowitej podróży przez barwną kulturę Ukrainy.

Przygodę z kulturą ukraińską rozpoczęliśmy od dwudniowych warsztatów teatralnych, które poprowadził ukraiński aktor – Dmytro Naumec. Celem zajęć w pierwszym dniu była nauka wydobywania twórczej energii, a także jej ukierunkowanie i właściwe wykorzystanie, a w drugim – nauka partnerstwa i współpracy na scenie poprzez pogłębienie więzi i zaufania między uczestnikami. W zajęciach udział wzięły dzieci, młodzież i osoby dorosłe – w tym osoby z niepełnosprawnościami. Zainteresowani mieli także możliwość uczestnictwa w warsztatach pisania ikon. Jednodniowy

kurs poprowadzony przez Sergiusza Powalękę skupił przede wszystkim nauczycielki plastyki, które stanowiły zdecydowaną większość uczestników. Pasjonaci muzyki mieli okazję przeżyć niesamowite spotkanie z Iuriem Iosyfovychem – ukraińskim wokalistą, który poprowadził warsztaty śpiewu białego. Uczestnicy zapoznali się z najistotniejszymi zasadami śpiewu białego i wykonali ukraińskie pieśni polifoniczne.

Kolejnym istotnym punktem programu Festiwalu Kultury Ukraińskiej „Dobryj Ranok” były seanse filmowe w Kinie Rejs. W festiwalowym repertuarze znalazły się pozycje takie jak: *Obywatel Jones*, *Atlantyda* i *U311 CZERKASY*. Ze względu na ideę przyświecającą całemu wydarzeniu, filmy wyświetlone były w języku ukraińskim z towarzyszącymi im polskimi napisami.

Oprócz atrakcji dla fanów kina, w ramach Festiwalu musiało znaleźć się także coś dla teatromanów. Zaplanowaliśmy dwa spektakle. Pierwszy z nich – „Zielona Ewangelia” (reż. Ievgen Khudzyk), to piękny wizualnie i muzycznie owoc pracy aktorów Szkolnego Teatru „Na Filarach Simonovich” Ukraińskiego Uniwersytetu Katolickiego ze Lwowa. Drugi spektakl – „Jestem Julia” (reż. Wiesław Dawidczyk), powstał we współpracy trzech grup teatralnych z Ośrodka Teatralnego Rondo: Teatru Dojrzałego, Poczekalni Snów oraz Novej. Spektakl inspirowany był książką Łucji Dudzińskiej „Tupanie. ze sobą po drodze”. Po premierze odbyło spotkanie autorskie z poetką.

Zdecydowanie największym i najtrudniejszym organizacyjnie przedsięwzięciem w ramach Festiwalu była impreza plenerowa na ulicy Nowobramskiej. 28 sierpnia przestrzeń centrum Słupska wypełniła się wyszywankami, krywulkami, oksomytkami, malarstwem petrykiwskim i innym ukraińskim rękodziełem. Nie zabrakło także warsztatów artystycznych, ukraińskich przekąsek i barszczu ukraińskiego gotowanego podczas pokazu otwartego przez Rafała Niewiarowskiego. Ważnym elementem wydarzenia była Otwarta Scena Ukraińska, podczas której wystąpić mogli wszyscy zainteresowani. Warunek był jeden – trzeba było wykonać utwór ukraińskiego wykonawcy. I w końcu to, na co niektórzy czekali najbardziej – koncerty ukraińskich wykonawców. Usłyszeliśmy śpiew biały w wykonaniu studentów Ukraińskiego Uniwersytetu

Katolickiego, pieśni ludowe w interpretacji Vyshyvanki, rockowe utwory Coolbaby i połączenie muzyki elektronicznej z tradycyjnymi pieśniami etnicznymi (Lesja & Tom Horn oraz Iurii Iosyfovych).

Szeroki wachlarz atrakcji zapewnionych w trakcie trwania imprezy oraz bezpłatny charakter wydarzenia niewątpliwie przyczyniły się do dużego zainteresowania wśród mieszkańców Słupska, ale także osób przyjezdnych. Liczymy na to, że przekonaliśmy do siebie odbiorców, którzy wcześniej nawet nie wiedzieli o istnieniu naszej instytucji. Wielu uczestników komunikowało nam, że nigdy dotąd nie byli w Słupsku w kinie, czy teatrze i nie mieli pojęcia jak dużo się dzieje w tym mieście.

Festiwal Kultury Ukraińskiej „Dobry Ranok” to przede wszystkim wynik pracy ogromnej liczby ludzi – nie tylko etatowych pracowników, ale także wolontariuszy, stale zaangażowanych w kulturowe życie Słupska. To oni organizują wydarzenia od początku do końca. Od etapu planowania i „składania pomysłów w całość”, po kompleksową realizację, polegającą na promocji wydarzenia, kontakcie i opiece nad zaproszonymi gośćmi, tłumaczeniach i wreszcie dopracowaniu każdego szczegółu, aby odbiorcy mogli cieszyć się gotowym efektem. To ciężka, często wyczerpująca, wielogodzinna praca, która wymaga skrupulatności, skupienia i dobrych umiejętności logistycznych. Każdy projekt daje im możliwość szlifowania tych umiejętności i zdobycia doświadczenia niezwykle ważnego w perspektywie dalszej drogi zawodowej.

Stowarzyszenie Kulturalny Punkt Zapalny pozyskało od Urzędu Miasta Słupska i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego środki na organizację wydarzenia. Partnerem strategicznym Festiwalu był Słupski Ośrodek Kultury, a Związek Ukraińców w Polsce – koło w Słupsku, pomógł przy tworzeniu programu artystycznego i zaangażowaniu w realizację projektu Ukraińców mieszkających w Słupsku i okolicach. Mamy nadzieję, że uda nam się współpracować przy kolejnym Festiwalu – za rok.

Agata Pietruszewska

Instruktorka edukacji teatralnej i kulturalnej w Słupskim Ośrodku Kultury, Zastępczyni Prezesa Stowarzyszenia Kulturalny Punkt Zapalny.

Daria Kurlapska

Wolontariuszka w Słupskim Ośrodku Kultury, studentka Uniwersytetu Gdańskiego.